

Sak

Regulering av Sognevatnet,
Ringerike K. Busk. II

Dok.nr.	Dato	Dokumentets art	Merknader
19	27/7-82	Brev U.O. - NVE	
20.		Flyfoto over Sognevatnet.	
21	9/11-82	Brev U.O. - Miljødepl. kop. til NVE	
22.	16.11.82.	Innberetning om registreringene den 27.09 og 04.10.82 v/ Harald Jacobsen. Katalogisering v/ Eva Schaller.	
23	20.06.84.	Notat om tilleggsregistrering v/ H. Jacobsen. 05.07.83	
24.	24.05.85	Avis utklipp fra Ringerike blad.	
25.	22.12.82	Brev fra MD til Fylkes landbruksstyret om ark. registreringer.	
26.	10.09.85	Reg. rapport v. H. Jacobsen.	

Norges Vassdrags- og elektrisitetsvesen,
Middelthunsgt. 29,
OSLO 3.

27. juni 1982
Jnr AEC/CH

SENKING AV SOGNEVATNET I SOKNA; RINGERIKE.

Deres brev av 10/3.82.HHWT.

Universitetets Oldsaksamling har foretatt befarings ved en del av Sognevatnet med meget spennende og i noen grad uventete resultater, nemlig funn av en rekke mindre stenalderboplasser. Disse er delvis noe skadet av utvasking p.g.a. den eldre fløtningsregulering, slik at en senking av vannet sett fra arkeologisk side ikke vil være noen ulempe i dette tilfelle da boplassene vil bli sikret mot videre utvaskning. Vi har ennå ikke fått anledning til å foreta fullstendige befaringer slik at vi foreløpig ikke vet om nydyrkingsplanene, som jo er de vesentligste terrenginngrep ved denne regulering, vil skade fortidsminner. Så snart fullstendige befaringer er gjennomført vil De få høre nærmere fra oss.

Arne Emil Christensen
Førstekonservator

Gjenpart til: Høyesterettsadvokat Sverre Thune, S. Torv 1, 3500
Hønefoss.

Det Kgl. Miljøverndepartement,
Postboks 8013, Oslo-Dep.,
OSLO 1.

21
9. november 1982
AEC/CH

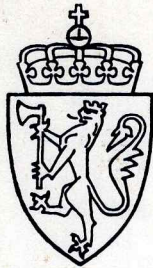
SEKNING AV SOKNEVATNET I SOKNA, RINGERIKE.

Det vises til brev av 10/3.82 fra Norges Vassdrags og Elektrisitetsvesen om saken til Universitetets Oldsaksamling og Riksantikvaren.

Universitetets Oldsaksamling har sommeren 82 gjennomført registeringer rundt Sognevatnet og resultatene ble langt rikere enn vi hadde forestilt oss. I alt er det rundt vannet funnet 23 steinalderlokaliteter, derav 21 på østsiden av vannet. Vi regner med at de sparsomme funn på vestsiden skyldes at vannstanden var litt høyere da vi registrerte der, enn den opprinnelige naturlige vannstand, slik at eventuelle boplasser, kan ha vært dekket av vann. I tillegg til dette fant vi to slaggforekomster etter jernutvinning i vikingetid eller middelalder, antageligvis. Med den beliggenhet boplassene har vil en senking av vannstanden ikke medføre skader på boplassene slik at Universitetets Oldsaksamling for sin del ikke har innvendinger mot at denne regulering gjennomføres. Vi vil derimot i forbindelse med de nydyrkingsplaner som er foranledning for senkningsplanene måtte gjøre supplerende undersøkelser, spesielt på vestsiden. Vi ber om å bli holdt orientert om sakens videre gang.

Arne Emil Christensen
Førstekonservator

Gjenpart: Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen, Postboks 5091, Maj. Oslo 3
Vassdragsdirektoratet, Forbygningsavdelingen, Midelthunsg. 29
Oslo 3.

UNIVERSITETETS
OLDSAKSAMLING

FREDERIKS GATE 2
OSLO 1

Gårds/bruksnavn Skog av Strømsod. Re og Øvergård av Oppgården ved Øverby. Sognakollen av Oppgården med Øverby.	
G.nr./br.nr. 144/4, 149/2,4, 149/1, 149/3.	
Kommune Ringerike	Fylke Buskerud
Sogn Lunder	Prestegjeld Norderhov
Eier/bruker, adr. Bror Tollef Rognerud, Vestre Ådal, 3500 Hønefoss (144/4.) Ellef og Ellef Kristian Berg, 3510 Sokna (149/2,4). Arne Blystad, 3510 Sokna (149/1). Per H. Berg, 3510 Sokna (149/3).	
Gjelder: Fortsatte registreringer i forbindelse med en mulig nedregulering av Sognevatnet.	
Flyfoto F.71.968.C3	Kartref. ØK:CG 054-5-3, CF 054-5-2, CF 054-5-4
Innber./rapport/reg. ved: v/Harald Jacobsen og Eva Schaller	Dato 19.10.1982

Den 27.09. og 4.10.82 ble det foretatt registreringer ved Sognevatnet. Disse var en fortsettelse av registreringen den 22.07.82. (Se egen innberetning).

Registreringen den 27.09.

Deltagere var stud.mag.art. Eva Schaller og undertegnede.

Undersøkt område: Under registreringen ble utvaskingssonen fra vika nord for Lysåtangen til Understryk, undersøkt. Området fra Sognevassdammen og opptil tangen nord for Trolltjern ble gått over på nytt.

I området rundt utfallsoset ble det lett etter helleristninger.

I alt ble det registrert 8 nye steinalderlokalteter.

Gårds/bruksnavn Skog av Strømsod. Re og Øvergård av Oppgården ved Øverby. Sognakollen av Oppgården med Øverby.	
G.nr./br.nr. 144/4, 149/2,4, 149/1, 149/3.	
Kommune Ringerike	Fylke Buskerud

s.2.

Registreringen den 04.10.82.

Deltagere var førstekonservator A.E. Christensen, stud.mag.art. Eva Schaller og undertegnede.

Undersøkt område: Under registreringen ble utvaskingssonen på vestsiden av vannet undersøkt fra Understryk til Sognevassdammen.

I alt ble det registrert 2 steinalderlokaliteter. Terrenget på vestsiden består av et stort flatt myrparti. Om denne myra er dannet pga reguleringen av vannet eller av andre forhold er uvisst.

Vurdering av planlagt senkning av Sognevatnet og P. Bergs nydyrkingsplaner:

Som nevnt i den forrige rapporten vil en nedjustering av normal-vannstanden med ca 1 m, og en stabilisering av sommervannstanden være gunstig fra kulturminnevern synspunkt.

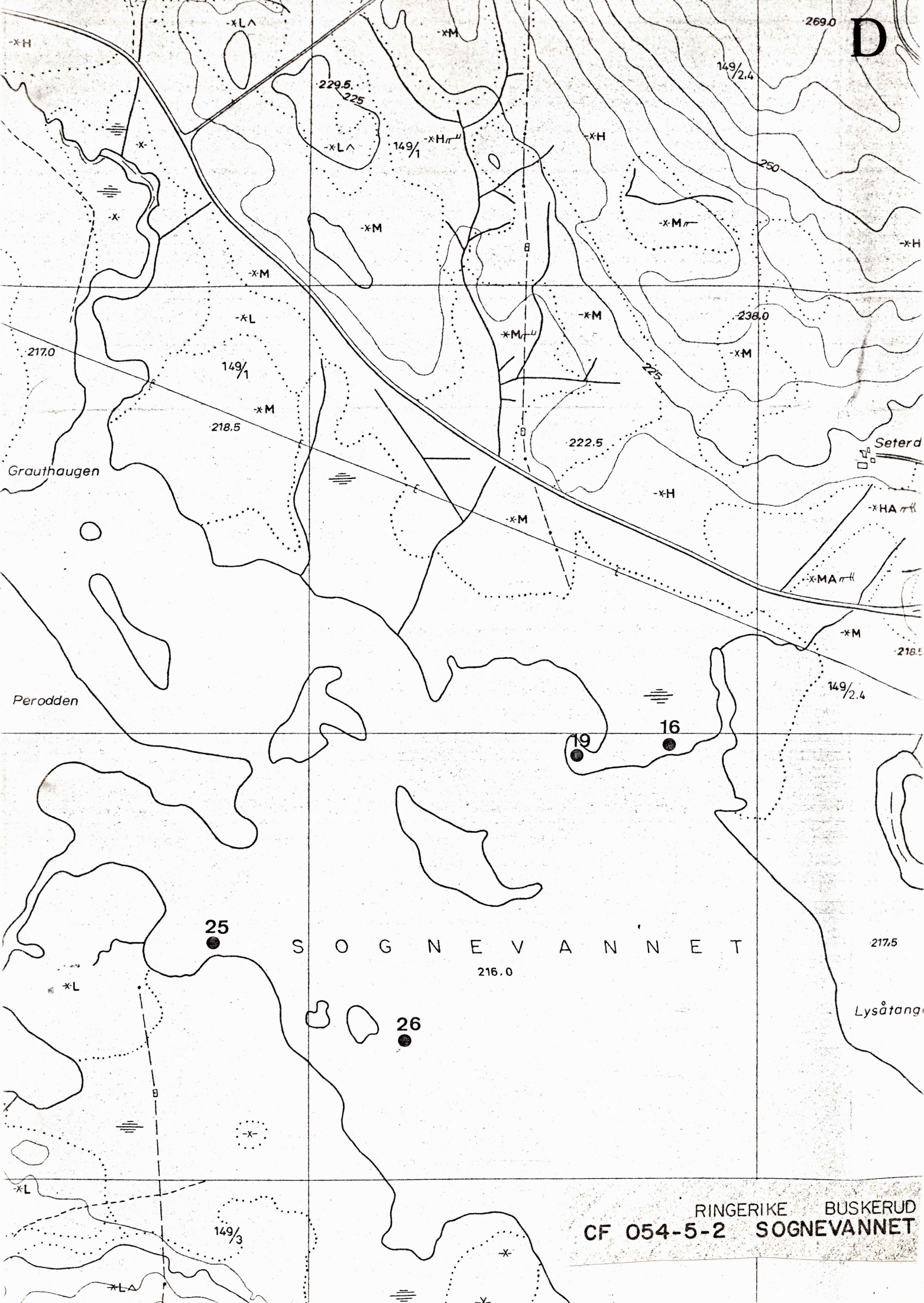
På Per Bergs eiendom 149/3 er det registrert to steinalderlokaliteter, R 25 og R 26. R 25 er ikke berørt av nydyrkingen hittil. R. 26 som ligger langs kanten av et av de allerede nydyrkede områdene, er muligens berørt.

For å avgjøre dette vil det være nødvendig med en mindre undersøkelse.

Dersom området ved R 25 tenkes oppdyrket må det, dersom Oldsaksamlingen velger å frigi området, foretas en arkeologisk utgravning, jfr. Lov om kulturminner § 3 og § 4.1.

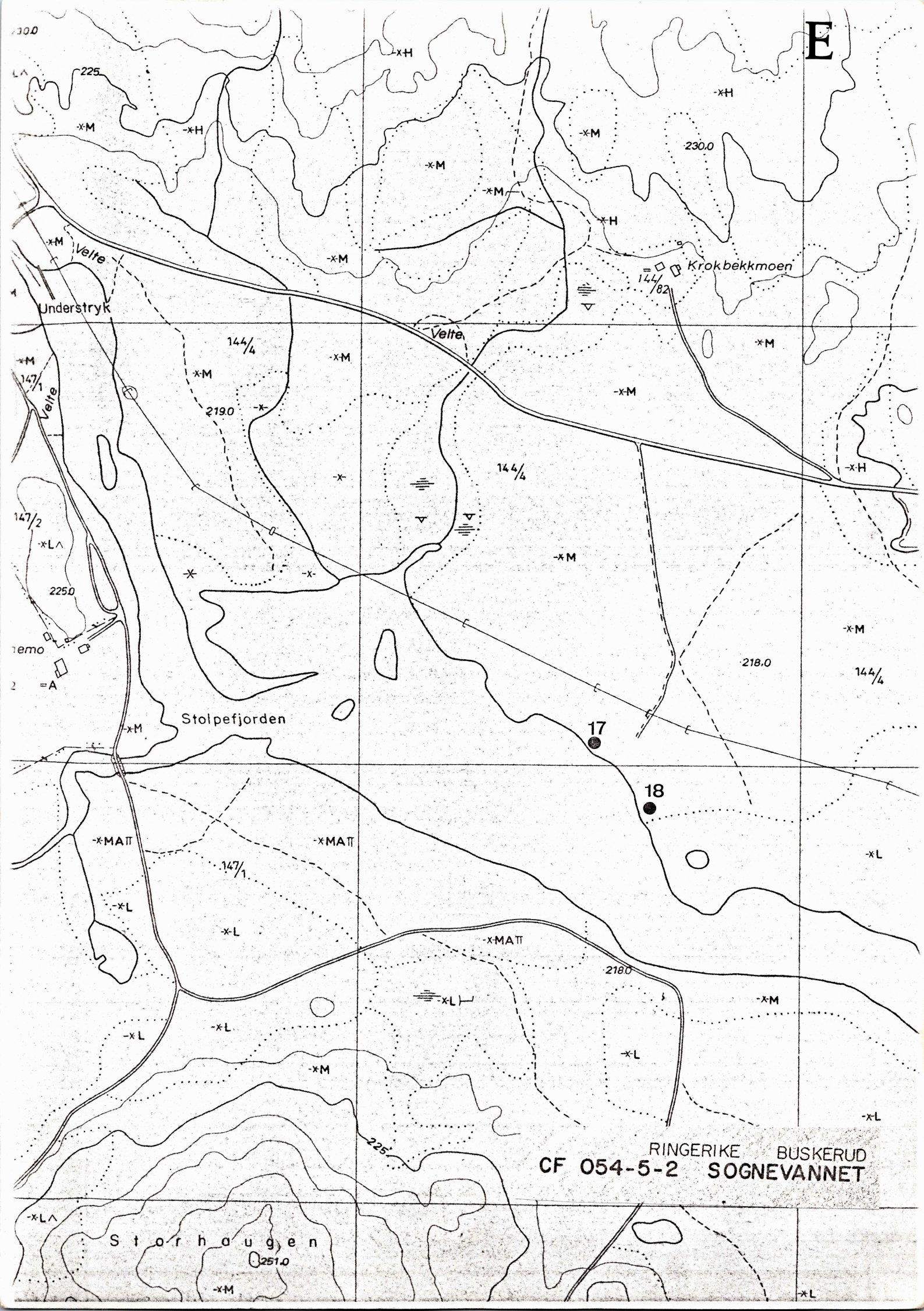
D

269.0

RINGERIKE BUSKERUD
 CF 054-5-2 SOGNEVANNET

E

RINGERIKE BUSKERUD
CF 054-5-2 SOGNEVANNET

Storhaugen
2251.0

Stolpefjorden

Krokbeekmoen
144/82

Understryk

Velte

Velte

Velte
147/1

Velte
147/2

remo
=A

17

18

144/4

219.0

144/4

218.0

144/4

147/1

218.0

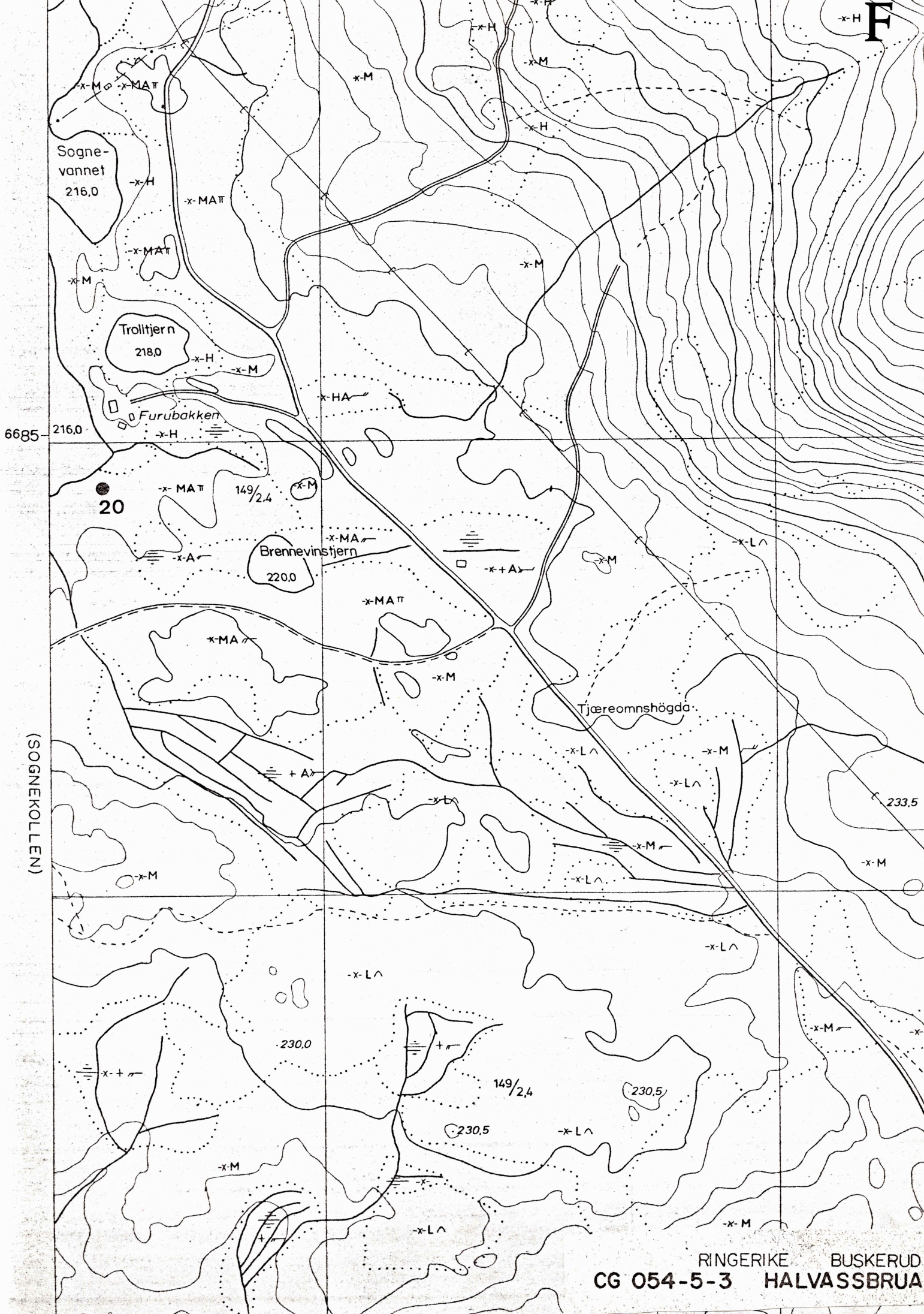
225

230.0

230.0

2251.0

F

6685

20

149/2.4

Brennevinstjern
220.0

Tjæreomnshøgda

233.5

230.0

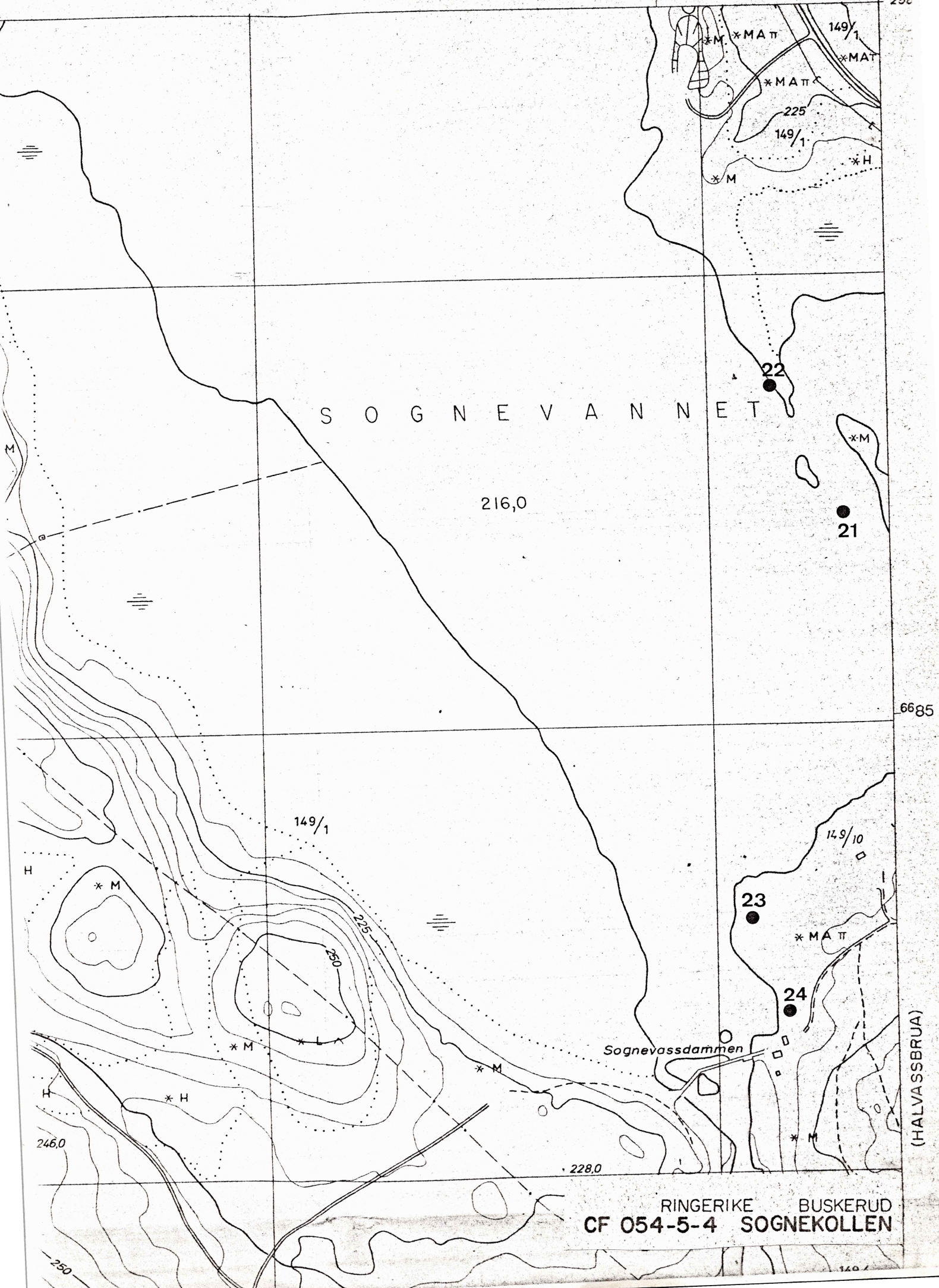
149/2.4

230.5

230.5

(SOGNEKOLLEN)

RINGERIKE BUSKERUD
CG 054-5-3 HALVASSBRUA

S O G N E V A N N E T

216,0

21

22

23

24

Sognevassdammen

RINGERIKE BUSKERUD
CF 054-5-4 SOGNEKOLLEN

(HALVASSBRUA)

149/1

149/10

246,0

228,0

250

149/1

FOTOLISTE

Film nr. L 2839.

Filmtype: Agfapan 400

Neg.nr.	Motiv	Retning	Dato
8	Reg.nr. 16. Prøvestikk A		27.09.82
10	Reg.nr.17	N	27.09.82
12	Reg. nr. 18	N	27.09.82

Film nr.: L 2838.

Filmtype:Ilford HP 5

Neg.nr.	Motiv	Retning	Dato
22-25	Båter ved nordenden av Sogne- vatnet		04.10.82
26	Reg.nr.25	N	04.10.82
27	Reg.nr.26	SV	04.10.82
28	Prøvestikk A på Reg.nr. 26		04.10.82
29.	Steinlegging like ovenfor ut- vaskingssonen ved Reg.nr. 1		04.10.82

Gårds/bruksnavn SOGNEVANNET	
G.nr./br.nr.	
Kommune RINGERIKE	Fylke BUSKERUD

L 2839

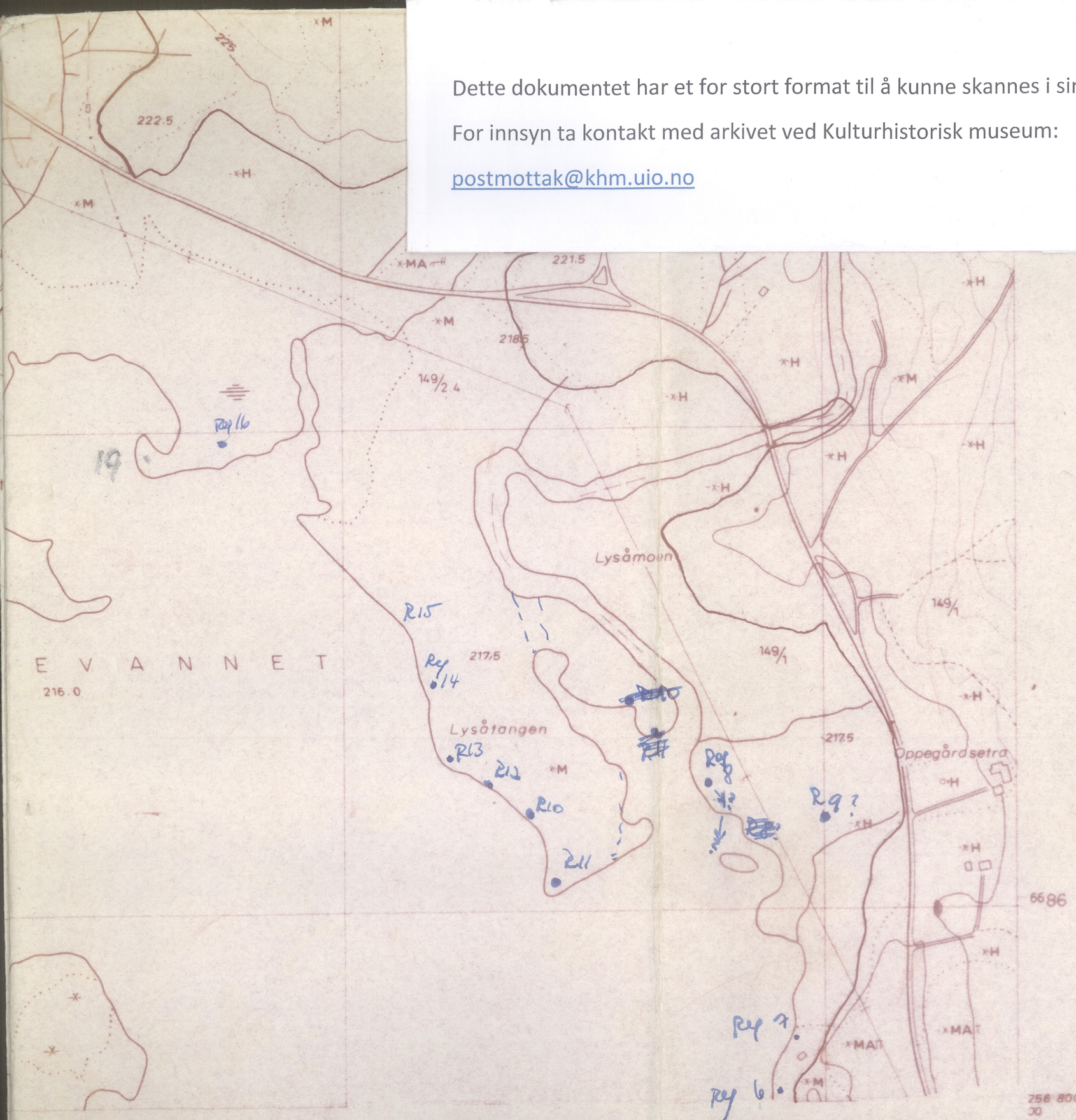
L 2838

Dette dokumentet har et for stort format til å kunne skannes i sin helhet.

For innsyn ta kontakt med arkivet ved Kulturhistorisk museum:

postmottak@khm.uio.no

- Vassjuk skogsmark
- Plantemark for skog
- Tvilsom plantemark
- Bløkkrik dyringsjord
- Sjødreneret dyringsjord
- Tørr sand og grusavleiring

Målestokk 1

Ekvidistans

Merker i rammekanten for UTM rutene

Fornminner registrert av De arkeologiske

Kommune Ringerike		Fylke Buskerud	
Sak Senking av Sognevannet		Planlagt	
		Inntegn.	Konf.
Tegn.		Opptatt	
		M=1:5000	Tegn.
			Konf.
NORGES VASSDRAGS- OG ELEKTRISITETSVESEN		Vassdrag	Transp.
Forbygningsavdelingen		43	NVE 28703 A VF

A/S Tørrkopi, SW, 4-75

23

UNIVERSITETETS
OLDSAKSAMLING

FREDERIKS GATE 2
OSLO 1

Gårds/bruksnavn RE OG ØVERGÅRD AV OPPGÅRDEN MED ØVERBY	
G.nr./br.nr. 149/2, 4.	
Kommune Ringerike	Fylke Buskerud
Sogn Lunder	Prestegjeld Norderhov
Eier/bruker, adr. Ellef og Ellef Kristian Berg, 3510 Sokna.	
Gjelder: Funn av flintavslag på tidligere registrert steinalderlokalitet.	
Flyfoto	Kartref. CF 054-5-2 Sognevannet
Notat xinnberetning ved: Harald Jacobsen	Dato 20.06.84

Ved et besøk på det tidligere registrerte steinalderlokaliteten Sognevannet reg.nr. 10, (se innberetning v/Harald Jacobsen 22.07.82), den 05.09.83 ble det funnet en del nye flintavslag.

Funnene ble gjort i samme område som tidligere.

De nye funnene har aks.nr. 84/75.

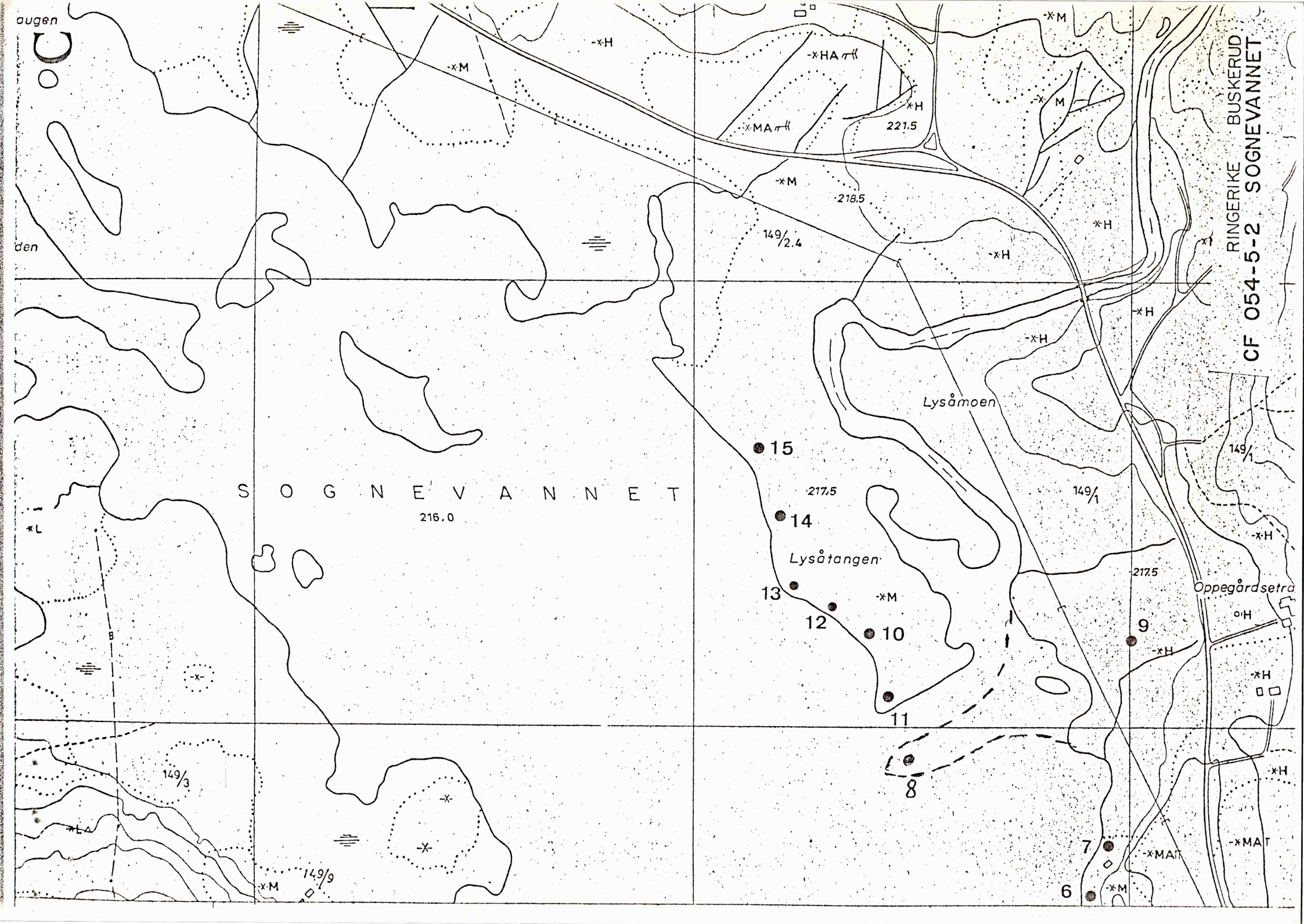
Oslo, 20. juni 1984.

Harald Jacobsen
Harald Jacobsen

Gårds/bruksnavn RE OG ØVERGÅRD AV OPPGÅRDEN MED ØVERBY	
G.nr./br.nr. 149/2, 4.	
Kommune Ringerike	Fylke Buskerud

Katalogisering. Aks.nr. 84/75 C 3642b-d

- a) flekke av flint. Distalendens ene langside har påbegynt overflateretusjering, for øvrig finnes fin bruksretusj. L. 5,7 cm, br. 1,4 cm.
- b) flekkefragment av flint. L. 0,9 cm, br. 1,1 cm.
- c) 1 kjerne med en plattform, kvartsitt. L. 4,0 cm, br. 3,3 cm.
- d) 6 avslag av flint, hvorav 2 er ildskjørnene, 3 har cortex. St. 1. 2,1 - 4,5 cm.

Klipp i klipparkivet

25

DET KONGELIGE MILJØVERNDEPARTEMENT

KONTOR: MYNTGT. 2 - TLF. 11 90 90 - RIKSTELEFONER OG FJERNVALG TLF. (02) 41 90 10
TELEKS 18990 env n
POSTADRESSE: POSTBOKS 8013, DEP., OSLO 1

Buskerud fylkeslandbruksstyre
Haugesgt. 89

3000 DRAMMEN

OLDSAKSAMLINGEN	
Jm. 002338	22 DEC. 82
SAKSB AEC	ARK.Nr.

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
4530/82 N RSe/sk

Dato 21 DES. 1982

SENKNINGSPLAN FOR SOGNEVATNET I RINGERIKE KOMMUNE

- ./. Vedlagt oversendes kopi av brev fra Universitetet i Oslo, oldsaksamlingen av 9 november 1982.
- Departementet har tidligere avgitt uttalelse til Norges Vassdrags- og elektrisitetsvesen av 5 oktober 1982 som
- ./. vedlagte kopi viser.

Det anmodes om å holde oldsaksamlingen orientert om planer om nydyrking i området og at det gis anledning til supplerende undersøkelser før oppdyrkingstiltak iverksettes.

Med hilsen

Rolf Selrod (e.f.)

Stein Kollungstad

Vedlegg

Kopi til: - NVE, Forbygningsavd., Postboks 5091,
Majorstua, Oslo 3
- Universitetets Oldsaksamling, Fredriksgt. 2
Oslo 1.

UNIVERSITETETS
OLDSAKSAMLING

FREDERIKS GATE 2
OSLO 1

Gårds/bruksnavn Oppgården nedre av Oppgården med Øverby, Re og Øvergård av Oppgården med Øverby Skog av Strømsod	
G.nr./br.nr. 149/1 : 149/2,4 : 144/4	
Kommune Ringerike	Fylke Buskerud
Sogn Lunder	Prestegjeld Norderhov
Eier/bruker, adr. Arne Blystad, 3510 Sokna (149/1) Ellef og Ellef Kristian Berg, 3510 Sokna (149/2,4) Bror Tollef Rognerud, Vestre Adal, 3500 Hønefoss (144/4)	
Gjelder: Registreringer ved Sognevannet	
Flyfoto F71968 C3, C4	Kartref. ØK: CF 054-5-2,4 CG 054-5-3
Innber./rapport/reg. ved: Harald Jacobsen	Dato 10.9.1985.

I tidsrommet 6.8. - 10.8.1985 ble det foretatt registreringer på Sognevannets NØ-side. Undersøkelingsområdet er begrenset av den gamle fløtningsdammen i sør og brua over Stolpefjorden i nord. Mot øst var området begrenset av fylkesveien mellom Sokna og Strømsodbygda.

Deltagere i undersøkelsen var dr. Sheila Coulsen og undertegnede.

Registreringene hadde som mål å legge alle kjente kulturminner i området inn på flyfoto, samt å søke etter flere kulturminner innen området.

Siden undersøkelsene i 1983 i området var terskelen i den gamle fløtningsdammen fjernet. Vannet kunne derfor betraktes som uregulert, og vannstanden som tilnærmet normal. På grunn av sterkt regnfall de to første døgnene av feltarbeidet økte vannstanden med ca. 1,75m i løpet av to døgn. Etter tre dager uten nedbør var vannstanden tilbake på normal.

Alle de registrerte lokalitetene med unntak av reg.nr. 9 var så godt som oversvømmet de to første dagene.

Gårds/bruksnavn Oppgården nedre av Oppgården med Øverby, Re og Øvergård av Oppgården med Øverby	
Skog av Strømsod	
G.nr./br.nr. 149/1 : 149/2,4 : 144/4	
Kommune	Fylke
Ringerike	Buskerud

- 2 -

På de fleste kjente lokalitetene ble det funnet flint, bergkrystall, kvarts og kvartsitt. Disse funnene er katalogisert av Dr. Coulsen og gitt følgende aksesjonsnr.:

Et karakteristika for alle de registrerte lokalitetene fra steinbrukende tid ved Sognevannet er store mengder skjørbrent stein. Som registreringer er det kun tatt med de tilfellene der det er funnet artefakter. En må imidlertid regne med at så godt som alle konsentrasjoner med skjørbrent stein som finnes i området er forhistoriske lokaliteter. Ved intensiv registrering/prøvegrovning vil en sannsynligvis raskt få bekreftet dette.

I tillegg til de tidligere kjente lokalitetene i området ble det funnet en samling fangstgraver:

Reg.nr. 27.

Gård: Oppgården nedre av Oppgården med Øverby

Gnr./bnr.: 149/1

Kommune: Ringerike.

Fylke: Buskerud

Eier: Arne Blystad, 3510 Sokna.

Objektets art: Samling fangstgraver.

Avmerkning: ØK: CF 054-5-2 Sognevannet UTM: 488 867

Terrengets art: På kanten av den indre erosjons-sonen. Mot nord storvokst furuskog. I V, Ø og S småvokst furuskog. Ca. 5m mot N, Ø-V-gående markert erosjonskant.

Bunnvegetasjon av lyng og mose.

Orienteringsoppgave: På østsiden av Krokbekkens "deltaområde". Ca. 30m SSV for kraftgaten.

Gårds/bruksnavn Oppgården nedre av Oppgården med Øverby, Re og Øvergård av Oppgården med Øverby Skog av Strømsod	
G.nr./br.nr. 149/1 : 149/2,4 : 144/4	
Kommune Ringerike	Fylke Buskerud

- 3 -

Beskrivelse: 1. Lengst i øst, Fangstgrop. Bevokst med or og småfuru. Gropa er rund oval uten voll.
Diam. 3,5 x 4m. Dybde 0,7m.

2. Ca. 1,5m V for 1. Fangstgrop. Bevokst med mose og lyng. Rund oval form uten voll.
Diam. 4 x 3m. Dybde 0,6m.

Ca. 10m S for 1 et mindre område med sand i dagen, der en ser enkelte skjørbrente stein.

Gjennom de to gropene går det i dag et elgtrekk.

Oslo, 10.9.1985

Harald Jacobsen